

Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava
Fakulta bezpečnostního inženýrství
Katedra požární ochrany a ochrany obyvatelstva

**Podklady pro získávání a ověřování znalostí v oblasti
kontrolní činnosti státního požárního dozoru**

Student: Dalibor Petrželka

Vedoucí bakalářské práce: ing. Dana Chudová

Studijní obor: 3908R006 Technika požární ochrany a bezpečnosti průmyslu

Datum zadání bakalářské práce: V Ostravě, 17. října 2007

Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2009

Místopřísežné prohlášení

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci vypracoval samostatně“

V Ostravě dne 26.4.2009

.....

Poděkování

Na tomto místě bych chtěl poděkovat vedoucí mé bakalářské práce Ing. D. Chudové za zájem, připomínky a čas, který věnovala mé práci.

Anotace

Petrželka D., Podklady pro získávání a ověřování znalostí v oblasti kontrolní činnosti státního požárního dozoru: bakalářská práce, Ostrava: VŠB -TU, 2009, 52 s., 22 s. příloh.

Bakalářská práce se zabývá zpracováním podkladů k získávání a ověřování znalostí v oblasti kontrolní činnosti státního požárního dozoru. První kapitoly pojednávají obecně o státním požárním dozoru a následně o dokumentaci požární ochrany právnických a podnikajících fyzických osob. V další kapitole je provedena analýza častých nedostatků v dokumentaci požární ochrany a v běžném provozu. Následující kapitola je věnována podkladům pro získávání a ověřování znalostí v oblasti kontrolní činnosti státního požárního dozoru vycházejících z analýzy častých nedostatků v dokumentaci požární ochrany a běžném provozu.

Klíčová slova

státní požární dozor, kontrolní činnost, podklady, začlenění, analýza

Abstract

Petrželka D., Bases for acquiring and verifying knowledge of the area of monitoring activities of fire state supervision: bachelor thesis, Ostrava: VŠB -TU, 2009, 52 pgs., 22 pgs. of attachment.

This bachelor thesis deals with processing of basis for acquiring and verifying knowledge of the area of monitoring activities of fire state supervision. The first chapters concern generally fire state supervision and subsequently documentation of fire fighting of artificial persons and business physical persons. The next chapter describes frequent defects in documentation of fire fighting and also defects a common operation. The following chapter focuses on basis for acquiring and verifying knowledge of the area of monitoring activities of fire state supervision which follow from the analysis of defects in documentation of fire fighting and also defects a common operation.

Key words

fire state supervision, monitoring activities, basis, sorting, analysis

Obsah:

1	Úvod.....	8
2	Historie státního požárního dozoru	9
3	Státní požární dozor	11
3.1	Výkon státního požárního dozoru	11
3.2	Kontrolní činnost.....	13
3.2.1	Požární kontroly	13
3.2.2	Statistika kontrolní činnosti.....	14
3.3	Stavební prevence	19
3.4	Zjišťování příčin požáru	21
4	Dokumentace požární ochrany právnických a podnikajících fyzických osob	22
4.1	Činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím.....	22
4.2	Činnosti s vysokým požárním nebezpečím.....	23
5	Analýza častých nedostatků v dokumentaci požární ochrany a v konkrétních běžných provozech	25
5.1	Kontroly čerpacích stanic pohonných hmot.....	25
5.1.1	Výsledky kontrol	25
5.2	Kontroly podzemních zakladačových garáží	26
5.2.1	Výsledky kontrol	26
5.3	Kontroly škol a školských zařízení	27
5.3.1	Výsledky kontrol	27
5.4	Kontroly objektů pro ubytování v roce 2004	28
5.4.1	Výsledky kontrol	28
5.5	Kontroly objektů pro ubytování v roce 2006	28
5.5.1	Výsledky kontrol	28
5.6	Kontroly liniových staveb a energetických zdrojů.....	29
5.6.1	Výsledky kontrol	29
5.7	Kontroly národních kulturních památek	30
5.7.1	Výsledky kontrol	30
5.8	Výsledky analýzy	31
6	Podklady k ověřování znalostí v oblasti kontrolní činnosti státního požárního dozoru...	32
6.1	Ukázky členění provozovaných činností podle míry požárního nebezpečí	34
6.1.1	Základní škola	34

6.1.2	Čerpací stanice phm	36
6.1.3	Hotel	38
6.2	Příklady nedostatků vyskytujících se u provozovaných činností.....	40
7	Závěr.....	44
8	Seznam použité literatury	46
9	Přílohy	52

1 Úvod

Základním posláním Hasičského záchranného sboru ČR je chránit životy, zdraví a majetek obyvatel před požáry a pomáhat v případě mimořádných událostí. Důležitou roli v onom nelehkém poslání tvoří mimo jiné oddělení kontrolní činnosti státního požárního dozoru, které dohlíží na plnění povinností stanovených předpisy o požární ochraně.

Oddělení kontrolní činnosti státního požárního dozoru nese nemalý díl zodpovědnosti ve sféře požární ochrany. Nejen z tohoto důvodu je důležité studenty SOŠ, VOŠ a VŠB -TUO a další budoucí zaměstnance blíže seznámit s problematikou kontrolní činnosti. Je jisté, že nejlepším učitelem je praktická zkušenost, proto podklady k získávání a ověřování znalostí v oblasti kontrolní činnosti, prezentované touto prací, jsou postaveny na základě analýzy těch nejčastějších nedostatků, se kterými se lze v běžné praxi setkat. Tato analýza vychází z výsledků a podrobností z kontrolních akcí provedených státním požárním dozorem po celé ČR, zveřejněných v odborných časopisech požární ochrany, integrovaného záchranného systému a ochrany obyvatelstva.

První kapitola bakalářské práce je věnována velice okrajově historii státního požárního dozoru. V následující pak státnímu požárnímu dozoru, zejména kontrolní činnosti a jejím statistickým výsledům. Čtvrtá kapitola se zabývá dokumentací požární ochrany právnických a podnikajících fyzických osob a jejím vedením vyplývající ze začlenění provozovaných činností podle míry požárního nebezpečí. V páté kapitole nalezneme již výše zmíněnou analýzu častých nedostatků v dokumentaci požární ochrany a v běžných provozech. V další, v pořadí šesté kapitole, jsou zpracovány podklady vycházející z analýzy společně se shrnutím této kapitoly, včetně krátkého zmínění se o vyhlášce 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany.

2 Historie státního požárního dozoru

Boj s ohněm doprovází lidstvo od jeho samotného vzniku. Lidé od pradávna využívali a potřebovali oheň ať už k přežití či jako každodenního pomocníka v kuchyni. Neštěstí se však často stává v okamžiku, kdy se oheň vymkne naší kontrole. Brzy lidé pochopili, že tak silného a krutého soupeře, kterým oheň může být, není lehké pokořit a tak se snažili a snaží se dodnes jakémukoli požáru předcházet.

Nejstarší směrnice o požární ochraně byly u nás zaznamenány již ve 14. století. Za vlády císaře Josefa II v roce 1778 byl vydán zákon o požární ochraně, který byl na tamější dobu velice moderní a navíc psán ve dvou jazycích. Za zmínku určitě stojí povinnost, dána tímto zákonem, vrchnostenským úředníkům, aby dohlíželi na vzdálenosti základů nových staveb od sebe a aby měli předepsaný komín. Dále každý dům musel mít na půdě vědro s vodou a hospodář měl povinnost poučit čeledíny a děvečky aby nechodili se svíci do stodoly a maštale.

V roce 1853 se stal hasičský sbor založený v Praze prvním placeným u nás. Později za první Československé republiky těchto sborů přibývalo, ale mohli jsme je najít pouze v některých větších městech. Předpisy o požární ochraně byly tou dobou převzaty z Rakouska-Uherska. Za druhé světové války v dobách protektorátu byl vydán překlad německého zákona jako vládní nařízení o hasičstvu. Po válce v roce 1953 byl vydán nový zákon o státním požárním dozoru a požární ochraně. Hlavou požární ochrany bylo ministerstvo vnitra, které své povinnosti vykonávalo prostřednictvím ústřední správy státního požárního dozoru a jejich místních orgánů. O pět let později byl přijat nový zákon o požární ochraně, státní orgány byly podřízeny orgánům národních výborů a řada kompetencí československému svazu požární ochrany. Tímto byla organizace státního požárního dozoru zcela rozbita.

Během následujících dvaceti let začala akceschopnost jednotek požární ochrany nabírat vyšších kompetencí v oblasti přípravy státu na mimořádné události. K dosavadním požárním zásahům přibývaly zásahy technického charakteru, jako jsou zejména zásahy u dopravních nehod. V souvislosti s touto skutečností, ale také s potřebou vyšší ochrany státu a větších podniků v ČR před požáry, byl v roce 1985 vydán zákon č. 133/1985 Sb. o požární

ochraně, který dodnes stanovuje základní podmínky a povinnosti při zdolávání mimořádných událostí a vykonáváním státního požárního dozoru.

Nová právní úprava, která nabyla účinnosti dnem 1. ledna 2001, znamenala zásadní změnu v postavení, působnosti a organizaci hasičského záchranného sboru České republiky. V této souvislosti došlo také ke sloučení ředitelství hasičského záchranného sboru České republiky s Hlavním úřadem civilní ochrany. Širokou oblast civilní ochrany dostali na starost právě hasiči, podobně, jako je tomu i v některých jiných evropských státech [25, 26, 27].

Obr. 2.1: Koutek z historie hasičství [24].

3 Státní požární dozor

Souhrnný název státní požární dozor zahrnuje jednotlivé oblasti činností, které jsou vykonávány příslušnými orgány, které zde zastupují stát. Dotčenými orgány státní správy na úseku požární ochrany a orgány vykonávající státní požární dozor jsou Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR a hasičské záchranné sbory krajů [2].

Strategie preventivní požární ochrany obecně vychází z teorie požárního a ekonomického rizika a je zakotvena v zákoně č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o požární ochraně“), souvisejících právních předpisech vydaných na jeho základě a souvisejících normativních požadavcích upravujících povinnosti na úseku požární ochrany [1].

3.1 Výkon státního požárního dozoru [2]

Cílem jednotlivých oblastí činností je zajištění odpovídající míry požární bezpečnosti občanů. Způsob dosahování tohoto cíle se u jednotlivých oblastí činností liší. Např. při posuzování stavební dokumentace se jedná o dohled nad správným vyprojektováním stavby tak, aby splňovala stanovená kritéria na požární bezpečnost. U kontrolní činnosti se jedná o průběžný dohled státu nad dodržováním povinností např. při provozování činností v již postavených stavbách. Zjišťováním příčin vzniku požáru se zjišťuje nejen příčina požáru, ale také kdo je odpovědný za vzniklý požár a tedy za vzniklou škodu.

Státní požární dozor vykonává:

- místně příslušný hasičský záchranný sbor kraje (dále jen „HZS kraje“) s výjimkou posuzování výrobků a funkčnosti systémů vyhrazených požárně bezpečnostních zařízení (dále jen „PBZ“),
- ministerstvo vnitra – generální ředitelství HZS ČR pouze posuzováním dokumentace podle stavebního zákona a ověřováním dodržení podmínek požární bezpečnosti staveb a to u staveb, které se mají uskutečnit na území dvou nebo více krajů, nebo u staveb, které si vyhradí.

Příslušníci pověřeni plněním úkolů na úseku požární ochrany jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které v obecném zájmu nebo v zájmu zúčastněných osob mají

zůstat utajeny před nepovolanými osobami. Povinnost mlčenlivosti trvá i po skončení pracovního poměru nebo po splnění úkolu. Příslušníci jsou oprávněni provádět potřebná zjištění a služební úkony, nahlížet do příslušné dokumentace a požadovat potřebnou součinnost. Při provádění úkonů jsou oprávněni ke vstupu do objektů a zařízení, ke vstupu na nemovitost na dobu nutnou k řádnému provedení těchto činností. Státní požární dozor mohou vykonávat příslušníci, kteří mají odpovídající odbornou způsobilost, která je stanovena vnitřním předpisem HZS ČR.

Hrozí-li bezprostřední nebezpečí vzniku požáru a k odstranění tohoto nebezpečí nestačí jiná opatření, orgán vykonávající státní požární dozor je oprávněn:

- vyloučit věc z užívání,
- zastavit činnost,
- zastavit provoz (lze i tehdy, jestli-že byla znemožněna záchrana osob nebo majetku v případě požáru).

Užívat věc, obnovit provoz nebo činnost lze až po odstranění nedostatků a jen s písemným souhlasem orgánu státního požárního dozoru, který ve výše uvedených věcech rozhodl.

Státní požární dozor se vykonává:

- kontrolou dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně,
- posuzováním územně plánovací dokumentace, podkladů pro vydání rozhodnutí, projektové dokumentace stavby ke stavebnímu řízení, dokumentace k povolení změny stavby před jejím dokončením a posuzováním dokumentace k řízení o změně v užívání stavby, k nařízení nezbytných úprav, k nařízení zabezpečovacích prací, k řízení o zjednání nápravy a k povolení výjimky v rozsahu požárně bezpečnostního řešení podle zvláštních právních předpisů,
- ověřováním, zda byly dodrženy podmínky požární bezpečnosti staveb vyplývající z posouzených podkladů a dokumentace podle předchozího bodu včetně podmínek vyplývajících z vydaných stanovisek,
- schvalováním posouzení požárního nebezpečí činností s vysokým požárním nebezpečím,
- zjišťováním příčin vzniku požáru,

- kontrolou připravenosti a akceschopnosti jednotek požární ochrany,
- ukládáním opatření k odstranění zjištěných nedostatků a kontrolou plnění těchto opatření.

3.2 Kontrolní činnost

Oddělení kontrolní činnosti jako organizační složky HZS kraje zabezpečuje výkon státního požárního dozoru kontrolou dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně, schvalováním posouzení požárního nebezpečí a ukládáním opatření k odstranění zjištěných nedostatků a kontrolou plnění těchto opatření [9].

Při své činnosti vychází zejména z ustanovení zákona o požární ochraně a prováděcí vyhlášky č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (dále jen „vyhláška o požární prevenci“), dále z předpisů vydaných na základě zákona o požární ochraně nebo z jiných předpisů upravujících povinnosti na úseku požární ochrany [9].

3.2.1 Požární kontroly

Státní požární dozor se vykonává podle zákona o požární ochraně formou kontroly, a to [4, 10]:

- kontrolou dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně,
- ukládáním opatření k odstranění zjištěných nedostatků a kontrolou plnění těchto opatření.

Požární kontrolou se zjišťuje skutečný stav věci, přičemž může být kontrolována požární ochrana v celém rozsahu zákonem stanovených povinností, tato kontrola se nazývá **komplexní** nebo částečně v rozsahu, který si určí orgán státního požárního dozoru, pak se jedná o **tematickou** kontrolu. Odstranění nedostatků zjištěných při komplexní nebo tematické kontrole se kontroluje v rámci kontrolní **dohlídky**. Povinnost oznámit požární kontrolu je upravena zákonem o požární ochraně pouze v případě komplexní kontroly a to písemně nejméně sedm kalendářních dnů před jejím zahájením. V ostatních případech není orgán státního požárního dozoru povinen svou kontrolu oznamovat. Z požárních kontrol se vyhotovuje **zápis**, ve kterém je popsán zjištěný stav, uvedeny zjištěné nedostatky a uložena opatření a lhůty k jejich odstranění. Zápis se projednává se statutárním zástupcem právnické

osoby nebo s podnikající fyzickou osobou nebo jejím odpovědným zástupcem, kteří jsou povinni podat orgánu státního požárního dozoru písemnou zprávu o odstranění závad uvedených v zápise z požární kontroly ve stanoveném termínu [2, 5].

Komplexní požární kontrolou se prověřuje celkový stav organizačního zabezpečení, plnění povinností a dodržování podmínek požární bezpečnosti vyplývajících z předpisů o požární ochraně. Součástí komplexní požární kontroly u právnických osob a podnikajících fyzických osob, které provozují činnosti s vysokým požárním nebezpečím, je také ověření, zda posouzení požárního nebezpečí podle § 6a odst. 1 zákona o požární ochraně odpovídá skutečnému stavu a zda jsou plněna opatření vyplývající ze schváleného posouzení požárního nebezpečí [5].

Při zjištění neplnění povinností vyplývajících z předpisů o požární ochraně může HZS kraje uložit pokutu až do 250 000 Kč právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě provozující činnosti bez zvýšeného požárního nebezpečí nebo až do 500 000 Kč právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě provozující činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím. Dále při zjištění nedodržování povinností vyplývajících z předpisů o požární ochraně může HZS kraje právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě provozující činnosti s vysokým požárním nebezpečím uložit pokutu až 1 000 000 Kč a právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě, která bez souhlasu HZS kraje zruší jednotku požární ochrany až do výše 10 000 000 Kč [4].

3.2.2 Statistika kontrolní činnosti [13]

V roce 2007 provedly orgány státního požárního dozoru celkem 12 188 kontrolních akcí zaměřených na dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně, z nichž bylo 43,8 % bez závad. V rámci těchto kontrolních akcí bylo provedeno 1372 komplexních kontrol, 6962 tematických kontrol a 3854 kontrolních dohlídek. Kontrolní akce byly provedeny v 11 588 případech u právnických a podnikajících fyzických osob, ve 25 případech u fyzických osob, v 521 případech u obcí v rámci jejich přenesené a samostatné působnosti a v 54 případech v rámci kontrolní skupiny jiného orgánu.

V rámci výkonu státního požárního dozoru se v roce 2007 uskutečnilo několik celorepublikových kontrolních akcí, které měly za cíl zjistit stav dodržování povinností vyplývajících z předpisů o požární ochraně ve vybraných typech objektů a zároveň působit preventivně.

Tematické kontroly dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně při činnostech provozovaných ve stavbách obchodních řetězců:

V průběhu celého roku 2007 kontrolovali příslušníci HZS ČR dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně v obchodních řetězcích.

V rámci této akce provedli příslušníci HZS ČR celkem 1371 kontrol, přičemž závady byly zjištěny v rámci 1091 kontrol (79,6 %). Jen 280 kontrol se obešlo zcela bez závad. Celkem bylo odhaleno 3760 závad, což je průměrně téměř tři závady na jednu kontrolu.

Tematické kontroly zajištění požární ochrany při provozování národních kulturních památek:

Příslušníci HZS ČR v roce 2007 zkontrolovali celkem 164 národních kulturních památek. Závady byly přitom zjištěny při 143 z celkem 203 provedených kontrol (71,4 %), celkem bylo zjištěno 560 závad.

Vzhledem k charakteru památek byly kontroly prováděny ve spolupráci s pracovníky úseku integrovaného záchranného systému, kteří posuzovali způsob vedení případného zásahu jednotek PO a potřebné síly a prostředky pro minimalizaci případných nenahraditelných ztrát kulturního dědictví České republiky. U celkem 20 památek bylo nutné navrhnout opatření k zajištění podmínek pro případné provedení zásahu složkami integrovaného záchranného systému.

Tematické kontroly liniových staveb dopravujících ropu a plyn, úložišť plynu a ropy a dolů energetických nerostných surovin:

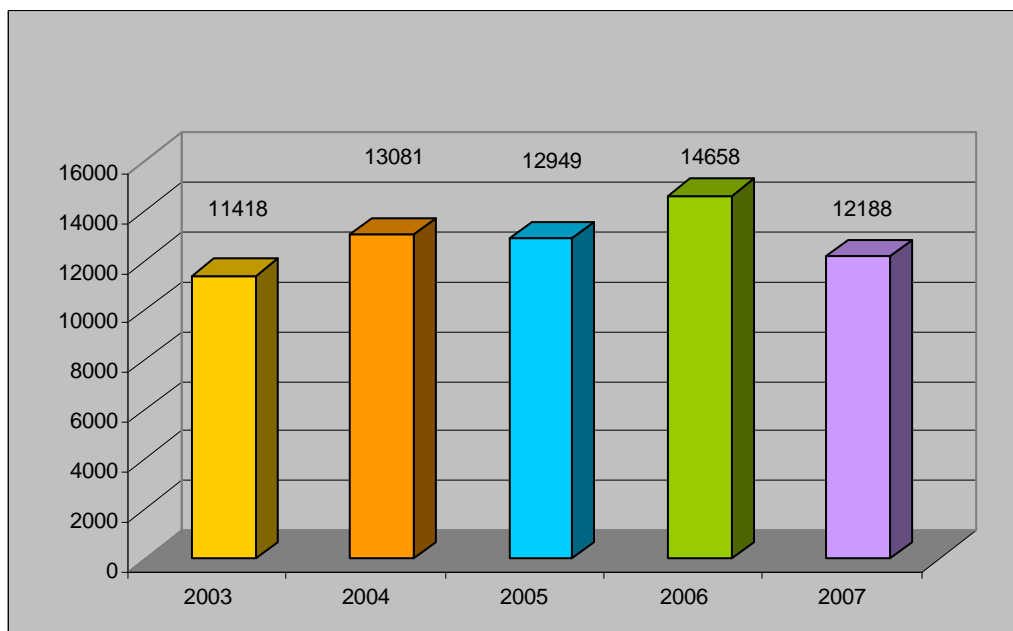
Příslušníci HZS ČR provedli celkem 121 kontrol u 58 subjektů, přitom bylo zjištěno 152 závad. Jen 55 kontrol se obešlo bez závad.

Tabulka 3.1: Přehled plnění požární prevence HZS ČR v letech 2003-2007

Výsledky kontrol			2003	2004	2005	2006	2007
kontrolní akce	právníké a podnikající fyzické osoby	komplexní kontroly	1450	1159	1463	1398	1372
		tematické kontroly	6394	6953	7072	8731	6469
		kontrolní dohlídky	2884	3664	3462	3964	3747
	fyzické osoby	komplexní kontroly	1	2	1	6	0
		tematické kontroly	49	84	25	55	16
		kontrolní dohlídky	18	70	19	22	9
	obce	kontroly	383	612	668	426	521
v kontrolní skupině jiného orgánu	kontroly	134	418	128	56	54	

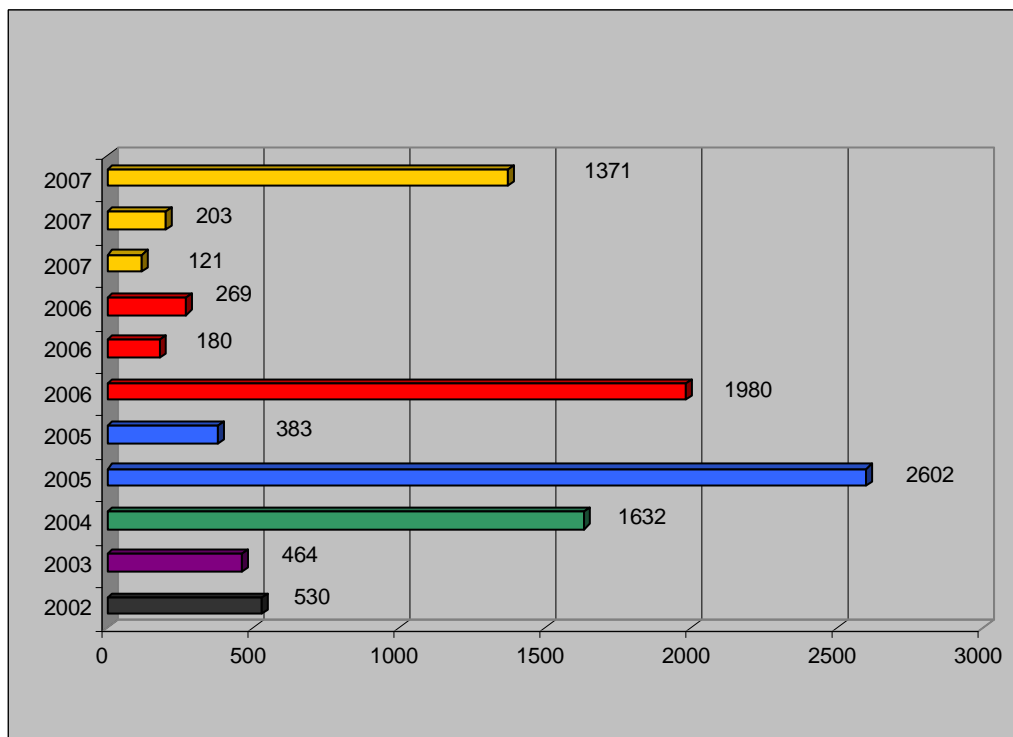
[12]

Graf 3.1: Počet kontrolních akcí provedených orgány státního požárního dozoru

[12]

Graf 3.2: Počty cíleně zaměřených tematických kontrol provedených orgány státního požárního dozoru

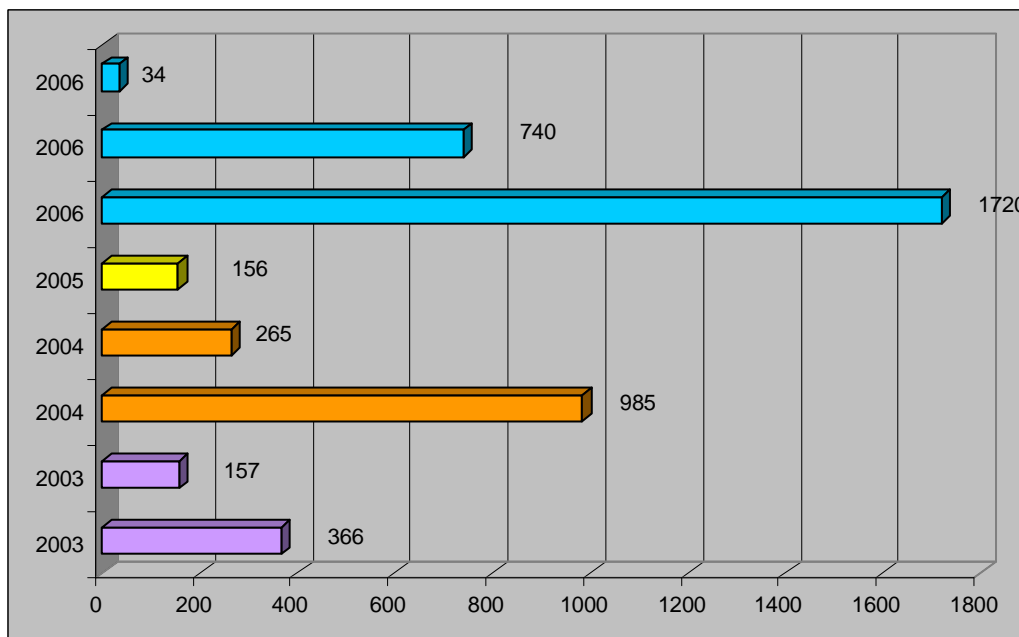
[12]

Legenda [12]:

- provozování činností v obchodních řetězcích
- činnosti při provozování národních kulturních památek
- činnosti při provozování liniových staveb dopravujících ropu a plyn, úložišť plynu a ropy a dolů energetických nerostných surovin
- provozování činností v obchodních řetězcích
- kontroly akceschopnosti jednotek požární ochrany podniků
- provozovatelé činností na čerpacích stanicích pohonných hmot
- činnosti při prodeji, skladování nebo ukládání zábavní pyrotechniky
- provozovatelé činností ve školách a školských zařízeních
- provozovatelé činností v objektech pro ubytování – v rámci turistického ruchu
- provozovatelé činností ve zdravotnických zařízeních
- bezpečnost při skladování hořlavých sypkých hmot v zásobnících

Graf 3.3: Počet mimořádných kontrolních akcí provedených orgány státního požárního dozoru v návaznosti na aktuální situaci a potřebu

[12]

Legenda [12]:

- Provozování činností v podzemních hromadných garážích se zakladačovým bezobslužným systémem bez stabilního hasicího zařízení
- provozovatelé činností zaměřených na poskytování služeb v oblasti ubytování – ubytování zaměstnanců
- dodržování povinností provozovatelů vytipovaných objektů pro shromažďování osob (obchodní, sportovní a jiná zařízení) s „rovinnou“ střechou „udržovat volné únikové cesty“ – v souvislosti s mimořádnými přívaly sněhu
- dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně vybraných vlastníků lesů (nad 50 ha) včetně čtyř národních parků
- provozovatelé činností v tržnicích – ve spolupráci s generálním ředitelstvím cel
- provozovatelé autobazarů – v součinnosti s Policií ČR
- provozovatelé diskoték a klubů – v součinnosti s Policií ČR
- provozovatelé nočních klubů – v součinnosti s Policií ČR

3.3 *Stavební prevence*

Mezi hlavní úkoly tohoto oddělení patří posuzování podkladů pro vydání územního rozhodnutí, projektové dokumentace stavby ke stavebnímu řízení včetně dokumentace k povolení stavby před jejím dokončením a posuzování dokumentace k řízení o změně v užívání stavby, k nařízení nezbytných úprav, k nařízení zabezpečovacích prací, k řízení o zjednání nápravy a k povolení výjimky v rozsahu požárně bezpečnostního řešení [11].

Dalším úkolem je ověřování, zda byly dodrženy podmínky požární bezpečnosti staveb vyplývající z posouzených podkladů a dokumentace, včetně podmínek vyplývajících z vydaných stanovisek a rovněž posuzování výrobků. Výše uvedené skutečnosti se netýkají jednoduchých a drobných staveb, kromě staveb určených pro výrobu a skladování, zemědělských staveb, a stavebních úprav včetně udržovacích prací, jejichž provedení by mohlo ovlivnit požární bezpečnost stavby [11].

Státní požární dozor se v oblasti stavební prevence vykonává [3]

- posuzováním územně plánovací dokumentace, podkladů pro vydání územního rozhodnutí, projektové dokumentaci stavby ke stavebnímu řízení, dokumentace k povolení změny stavby před jejím dokončením a posuzováním dokumentace k řízení o změně v užívání stavby, k nařízení zabezpečovacích prací, k řízení o sjednání nápravy a k povolení výjimky v rozsahu požárně bezpečnostního řešení podle zvláštních předpisů,
- ověřováním zda byly dodrženy podmínky požární bezpečnosti staveb vyplývající z posouzených podkladů, včetně podmínek vyplývajících z vydaných stanovisek,
- státní požární dozor v oblasti požární prevence se nevykonává u jednoduchých a drobných staveb, kromě staveb určených pro výrobu a skladování a zemědělských staveb a stavebních úprav včetně udržovacích prací, jejichž provedení by mohlo ovlivnit požární bezpečnost stavby.

Výsledkem posuzování podkladů, dokumentace a ověřování splnění stanovených požadavků je **stanovisko**, které je podkladem k řízení podle stavebního zákona. Stanovisko může být **souhlasné**, **souhlasné s podmínkami** nebo **nesouhlasné**, v závislosti na tom, zda dokumentace nebo stavba vykazují nedostatky nebo ne. Při posuzování dokumentace se např. zjišťuje možnost bezpečné evakuace osob, zvířat a majetku, zachování stability a nosnosti stavebních konstrukcí, rozdělení stavby do požárních úseků a vymezení zásahových cest [2].

Následující dva obrázky představují nedostatky zjištěné při kolaudačním řízení, v rámci kterého se ověřuje dodržení stanovených podmínek vyplývajících zejména z požární bezpečnosti staveb. Na obr. 3. 1 vidíme vzduchotechnickou požární klapku, která znázorňuje chybné zabudování PBZ do stavby v rozporu s podmínkami výrobce. Na fotografii je názorně vidět oranžová samolepka znázorňující požadovanou úroveň zabudování tohoto zařízení do požární stěny. Na obr. 3. 2 je vidět použití clonové hubice vodní clony, která je umístěna cca 100 mm pod úrovní požárního stropu. Tato vodní clona má nahrazovat požární uzávěr v požární stěně. Pokud by zůstal otvor nad vodní clonou volný, došlo by, v případě požáru, k propojení dvou požárních úseků nad neutrální rovinou a k rychlému šíření kouře požární stěnou [3].

Obr. 3.1: Fotografie vzduchotechnické požární klapky [3].

Obr. 3.2: Fotografie clonové hubice vodní clony [3].

3.4 Zjišťování příčin požáru

Součástí státního požárního dozoru je i výkon na úseku zjišťování příčin vzniku požáru. Úkolem tohoto úseku je šetření požáru, jeho vznik a okolnosti mající vliv na jeho šíření [7].

Oddělení zjišťování příčin vzniku požárů se zabývá, jak je již patrné z názvu, zjišťováním všech okolností spojených s požáry. Součástí činností na úseku zjišťování příčin požárů je ohledání požářiště a v případě potřeby též odběr vzorků a jejich následná analýza. Tyto činnosti jsou zabezpečovány ve spolupráci s příslušnými odbornými pracovišti, která provádějí požárně technické expertizy (Technický ústav požární ochrany, odbory kriminalisticko-technických expertiz příslušných krajských správ Policie ČR) [11].

Zjišťování příčin vzniku požárů s využitím laboratorních analýz a experimentálních metod má zásadní význam pro zvýšení "objasněnosti" příčin, a to jak požárů závažných, tak i požárů vyznačujících se technickou náročností a složitostí při zjišťování jejich příčin [11].

Poznatky získané při zjišťování příčin vzniku požárů jsou rovněž využívány při tvorbě právních a technických předpisů, zejména předpisů v oblasti požární bezpečnosti staveb [8].

Obr. 3.3: Fotografie místa vzniku požáru [23].

4 Dokumentace požární ochrany právnických a podnikajících fyzických osob

Dokumentací požární ochrany (dále jen „DPO“) se stanovují podmínky požární bezpečnosti provozovaných činností a prokazuje se plnění některých povinností stanovených předpisy o požární ochraně [5].

Právnické a podnikající fyzické osoby provozující činnosti se zvýšeným nebo s vysokým požárním nebezpečím jsou povinny zpracovávat předepsanou DPO, plnit podmínky požární bezpečnosti v ní stanovené a udržovat ji v souladu se skutečným stavem [4].

DPO zpracovává, popřípadě vede odborně způsobilá osoba nebo technik požární ochrany (dle § 11 zákona o požární ochraně) a následně jí schvaluje statutární orgán právnické osoby nebo jím pověřený vedoucí zaměstnanec, podnikající fyzická osoba nebo její odpovědný zástupce nebo orgán státního požárního dozoru před zahájením činností, k níž se dokumentace vztahuje. DPO se ukládá tak, aby byla dostupná všem osobám, jichž se týká a orgánům státního požárního dozoru. Vedena a uložena musí být takovým způsobem, aby v případě požáru bylo možno prokázat plnění povinností stanovených zákonem [5].

V následujících kapitolách 4.1 a 4.2 jsou obecně přiřazeny druhy DPO, které se vedou při provozovaných činnostech začleněných dle míry požárního nebezpečí. Nutno však poznamenat, že se jedná **pouze o orientační** přiřazení druhů DPO. Vždy je potřeba přistoupit k posuzovanému subjektu a provozovaným činnostem individuálně.

4.1 Činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím [4, 5, 14]

Při provozování činností se zvýšeným požárním nebezpečím, jsou právnické a podnikající fyzické osoby povinny, jak již bylo zmíněno výše, zpracovávat předepsanou DPO podle §15 zákona o požární ochraně, s podrobnostmi uvedenými v § 27 až § 40 vyhlášky o požární prevenci. Rozsah zpracování DPO vyplývá z určení podmínek požární bezpečnosti, konkrétně z §15 vyhlášky o požární prevenci a způsob vedení DPO je upraven § 40 vyhlášky o požární prevenci.

Zpracovává se:

- dokumentace o začlenění do kategorie činností se zvýšeným požárním nebezpečím,
- stanovení organizace zabezpečení požární ochrany (popř. také podle § 6, odst. 1, písm. a) zákona o požární ochraně),
- požární řád,
- požární poplachové směrnice,
- požární evakuační plán (jen v případě činností, které byly začleněny ve smyslu § 4, odst. 2, písm. j) - u kterých nejsou běžné podmínky pro zásah),
- dokumentace zdolávání požáru (jen v případě činností, které byly začleněny ve smyslu § 4, odst. 2, písm. j) - u kterých nejsou běžné podmínky pro zásah),
- řád ohlašovny požárů,
- tematický plán, časový rozvrh školení zaměstnanců a odborné přípravy preventivních požárních hlídek a preventistů požární ochrany (s podrobnostmi uvedenými také v § 23 až § 26 vyhlášky o požární prevenci) a záznam o školení zaměstnanců, odborné přípravě preventivních požárních hlídek a preventistů požární ochrany,
- požární kniha,
- doklady prokazující dodržování technických podmínek a návodů vztahujících se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností
- dokumentace obsahující podmínky požární bezpečnosti, zpracovaná a schválená popř. vedená podle zvláštních předpisů například požárně bezpečnostní řešení (dříve technická zpráva požární ochrany), bezpečnostní listy, rozhodnutí a stanoviska správních úřadů týkající se požární bezpečnosti při provozovaných činnostech,
- doklady prokazující dodržování technických podmínek a návodů vztahujících se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností,
- požárně technické charakteristiky.

4.2 Činnosti s vysokým požárním nebezpečím [4, 5, 14]

Při provozování činností s vysokým požárním nebezpečím, se postupuje obdobně jako při činnostech se zvýšeným požárním nebezpečím. DPO se zpracovává dle §15 zákona o požární ochraně, s podrobnostmi uvedenými v § 27 až § 40 vyhlášky o požární prevenci. Způsob a rozsah zpracování DPO vyplývá z určení podmínek požární bezpečnosti, konkrétně z §16 vyhlášky o požární prevenci.

Zpracovává se:

- dokumentace o začlenění do kategorie činností s vysokým požárním nebezpečím,
- stanovení organizace zabezpečení požární ochrany (popř. také podle § 6, odst. 1, písm. a) zákona o požární ochraně),
- požární řád,
- požární poplachové směrnice,
- požární evakuační plán,
- dokumentace zdolávání požáru,
- řád ohlašovny požárů,
- tematický plán, časový rozvrh školení zaměstnanců a odborné přípravy preventivních požárních hlídek a preventistů požární ochrany (s podrobnostmi uvedenými také v § 23 až § 26 vyhlášky o požární prevenci) a záznam o školení zaměstnanců, odborné přípravě preventivních požárních hlídek a preventistů požární ochrany,
- požární kniha,
- doklady prokazující dodržování technických podmínek a návodů vztahujících se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností
- dokumentace obsahující podmínky požární bezpečnosti, zpracovaná a schválená popř. vedená podle zvláštních předpisů například požárně bezpečnostní řešení (dříve technická zpráva požární ochrany), bezpečnostní listy, rozhodnutí a stanoviska správních úřadů týkající se požární bezpečnosti při provozovaných činnostech,
- doklady prokazující dodržování technických podmínek a návodů vztahujících se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností,
- požárně technické charakteristiky,
- posouzení požárního nebezpečí (dle § 6a zákona o požární ochraně, s podrobnostmi uvedenými v § 29 vyhlášky o požární prevenci).

5 Analýza častých nedostatků v dokumentaci požární ochrany a v konkrétních běžných provozech

Každoročně jsou do plánů kontrolní činnosti všech HZS krajů zařazovány tematické kontroly provozovatelů různých vybraných činností. Kontroly jednotlivých činností jsou vybírány a do těchto plánů zařazovány z mnoha důvodů. Některými z nich mohou být např. poznatky z mimořádných kontrol, poznatky ze zjišťování příčin vzniku požáru, reakce na výsledky analýz nebo statistické činnosti apod.

Níže provedený rozbor častých nedostatků při kontrolní činnosti státního požárního dozoru je stavěn na základě uveřejněných výsledků tematických kontrol v časopisech 112 (odborný časopis požární ochrany, integrovaného záchranného systému a ochrany obyvatelstva, který je vydáván Ministerstvem Vnitra Generálním ředitelstvím HZS ČR), zveřejněných v letech 2005 až 2008. Tyto tematické kontroly se zaměřují na dodržování povinností, stanovenými předpisy o požární ochraně v rámci celé ČR.

5.1 *Kontroly čerpacích stanic pohonných hmot* [16]

V roce 2006 byly do hlavních úkolů HZS všech krajů zahrnuty tematické kontroly dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně při činnostech provozovaných na čerpacích stanicích pohonných hmot. Kontroly právě těchto objektů proto, že se často nacházejí v blízkosti zejména obytných staveb, kde by mohly nastat v případě vzniku požáru značné následky. Je nutno poznamenat, že čerpací stanice mohou být velmi různorodé, to znamená, že v areálu jedné stanice se mohou vyskytovat činnosti s různou mírou požárního nebezpečí.

5.1.1 *Výsledky kontrol*

Zkontrolováno bylo 1942 čerpacích stanic pohonných hmot, z nichž 1402 prodávalo jen naftu a benziny, 106 jen plynná paliva a 434 všechny typy paliv. Celkem bylo provedeno 1980 kontrol, z nichž 465 tedy 23,5% bylo bez závad. Podrobnější výsledky tematických kontrol jsou uvedeny v příloze 1. a).

Mezi nejčastěji se vyskytující patřily závady:

- v dokladech prokazujících dodržování technických podmínek a návodů vztahujících se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností vlastní technologie čerpací stanice (celkem 722 závad),
- v dokumentaci o začlenění do kategorie činností podle míry požárního nebezpečí (celkem 521 závad),
- ve zpracování požárních řádů (celkem 481 závad),
- ve stanovení organizace zabezpečení požární ochrany (celkem 458 závad),
- v označování pracoviště a ostatních míst bezpečnostními značkami (celkem 414 závad).

5.2 *Kontroly podzemních zakladačových garáží* [17]

Počátkem května 2006 generální ředitel HZS ČR uložil provést po celé České republice mimořádné tematické kontroly, zaměřené na dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně při provozování činností v podzemních hromadných garážích se zakladačovým bezobslužným systémem bez stabilního hasicího zařízení. Tyto kontroly byly reakcí na požár dne 8.2.2006 v objektu poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Projekt této stavby vznikl v roce 1995, stavba byla uvedena do provozu o dva roky později a tedy ve výrazně odlišném právním a technickém prostředí, než je nyní. Zároveň při velice složitém zásahu došlo ke zranění tří příslušníků HZS hl. m. Prahy.

5.2.1 *Výsledky kontrol*

Na území pěti krajů, kde se tyto garáže vyskytují, bylo provedeno 34 kontrol, z nichž 11, tedy 32,4%, bylo bez závad. Celkem bylo zjištěno 93 závad. Podrobnější výsledky tematických kontrol jsou uvedeny v příloze 1. b).

Mezi nejčastěji se vyskytující patřily závady:

- v nezpracování nebo v chybném zpracování dokumentace zdolávání požáru (celkem 20 závad),
- v dokladech prokazujících provozuschopnost PBZ (celkem 15 závad),

- v dokumentaci o začlenění do kategorie činností podle míry požárního nebezpečí (celkem 12 závad),
- v dokladech prokazujících dodržování stanovených podmínek požární bezpečnosti prokazovaných činností, technologických postupů a zařízení, zajišťování údržby, kontrol a oprav technických a technologických zařízení (celkem 11 závad),
- v nezpracování nebo v chybném zpracování požárních poplachových směrnic (celkem 9 závad).

5.3 *Kontroly škol a školských zařízení* [18]

V roce 2005 byly do hlavních úkolů HZS všech krajů zahrnuty tematické kontroly dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně při činnostech provozovaných ve školách a školských zařízeních. Důvod zaměření požárních kontrol právě na tyto objekty byl jednoznačně takový, že se jedná o bezpečnost dětí a mládeže. Nejvyšší zastoupení měly základní a střední školy, následovaly školy mateřské. Kontroly byly také prováděny na vysokých a vyšších odborných školách, konzervatořích, na školách s jazykovým nebo uměleckým zaměřením a dalších.

5.3.1 *Výsledky kontrol*

Celkem bylo provedeno 2602 kontrol široké škály škol a různých školských zařízení, z nichž 765 bylo bez závad, což činí 29,4 %. Zjištěno bylo celkem 6057 závad. Podrobnější výsledky tematických kontrol jsou uvedeny v příloze 1. c).

Mezi nejčastěji se vyskytující patřily závady:

- ve vybavení, provozuschopnosti a umístění přenosných hasicích přístrojů (celkem 1221 závad),
- v přístupnosti a provozuschopnosti hydrantů a v provozuschopnosti jiných PBZ (celkem 803 závad),
- v dokladech prokazujících provádění kontrol, oprav a údržby elektroinstalací a plynových zařízení (celkem 748 závad),
- v dokumentaci o začlenění do kategorie činností podle míry požárního nebezpečí (celkem 729 závad),
- ve značení a přístupnosti hlavního vypínače a uzávěrů médií nebo v označení nouzových východů, evakuačních výtahů a směrů úniku (celkem 724 závad).

5.4 Kontroly objektů pro ubytování v roce 2004 [19]

Do plánu tematických kontrol pro rok 2004 byly zařazeny kontroly vybraných povinností na úseku požární ochrany u provozovatelů činností v objektech pro ubytování. Předmětem kontrol byla široká škála ubytovacích zařízení, mezi ně patřily hotely, ubytovny, penziony, domovy důchodců, domovy mládeže a další.

5.4.1 Výsledky kontrol

Celkem bylo provedeno 1632 kontrol, z nichž bez závad bylo pouze 425, tedy 26%. Zjištěno bylo celkem 5469 závad. Podrobnější výsledky tematických kontrol jsou uvedeny v příloze 1. d).

Mezi nejčastěji se vyskytující patřily závady:

- v dokumentaci o začlenění do kategorie činností podle míry požárního nebezpečí (celkem 656 závad),
- ve značení nouzových východů (celkem 399 závad),
- ve zpracování požárních poplachových směrnic, konkrétně ve značení čísla tísňového volání (celkem 330 závad),
- v provozuschopnosti hydrantů (celkem 245 závad),
- v provozuschopnosti přenosných hasicích přístrojů (celkem 239 závad).

5.5 Kontroly objektů pro ubytování v roce 2006 [20]

Během druhého čtvrtletí roku 2006 provedl HZS ČR mimořádné tematické kontroly dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně u činností zaměřených na poskytování služeb v oblasti především ubytování zaměstnanců. Tyto kontroly byly reakcí na skutečnost, že během prvních šesti měsíců roku 2006 došlo v objektech pro ubytování k celkem 22 požárům.

5.5.1 Výsledky kontrol

Z celkového počtu 740 kontrol se z nich bez závad obešlo jen 137, tedy 18,5%. Zjištěno bylo celkem 2996 závad. Podrobnější výsledky tematických kontrol jsou uvedeny v příloze 1. e).

Mezi nejčastěji se vyskytující patřily závady:

- ve vybavení, provozuschopnosti a umístění přenosných hasicích přístrojů (celkem 520 závad),
- v dokladech prokazujících provádění kontrol, oprav a údržby elektroinstalací a plynových zařízení (celkem 466 závad),
- v předložení potřebných dokumentů nebo informací k začlenění činností dle výše požárního nebezpečí (celkem 413 závad),
- v požárních evakuačních plánech a v požárních poplachových směrnicích (celkem 403 závad),
- v označení a přístupnosti hlavních vypínačů, elektroinstalace a uzávěrů vody a plynu (celkem 274 závad).

5.6 *Kontroly liniových staveb a energetických zdrojů* [21]

V závěru roku 2006 vyústily cenové spory mezi Ruskem a některými tranzitními zeměmi, které dopravují ropu a zemní plyn, k zastavení dodávek do západní Evropy. Tento fakt znamenal jistou motivaci k prověření podmínek v dané oblasti z hlediska bezpečnosti. V prvním pololetí roku 2007 provedly HZS krajů na základě pokynu MV-generálního ředitelství HZS ČR tematické kontroly dodržování povinností stanovených povinností o požární ochraně u činností souvisejících s provozováním liniových staveb dopravujících ropu a plyn, úložišť ropy a plynu a dolů nerostných surovin, označených za energetické zdroje. Výběr kontrolovaných subjektů byl ovlivněn řadou kritérií. Roli sehráli zejména průmyslové, hospodářské a geomorfologické podmínky kraje. V některých krajích vedli k výběru více subjektů, v některém žádný odpovídající subjekt zjištěn nebyl.

5.6.1 *Výsledky kontrol*

Celkově bylo HZS ČR ve stanoveném období provedeno 121 kontrol a 58 subjektů. Shledáno bylo celkem 152 závad při 66 kontrolách. Podrobnější výsledky tematických kontrol jsou uvedeny v příloze v tabulce 1. f).

Mezi nejčastěji se vyskytující patřily závady:

- v dokladech o provozuschopnosti vybraných instalovaných PBZ (celkem 30 závad),
- v dokumentaci o začlenění do kategorie činností podle míry požárního nebezpečí (celkem 19 závad),

- ve zpracování dokumentace zdolávání požáru (celkem 19 závad),
- v předložení potřebných dokumentů nebo informací k začlenění činností dle výše požárního nebezpečí (celkem 17 závad),
- ve vybavení a umístění přenosných hasicích přístrojů (celkem 12 závad).

5.7 Kontroly národních kulturních památek [22]

Kontrolní akce se zaměřením na zajišťování požární ochrany při provozování národních kulturních památek, byly zařazeny do hlavních úkolů HZS krajů pro rok 2007. Výběr byl proveden jednotlivými HZS krajů na základě seznamu kulturních památek registrovaných Národním památkovým ústavem. Je nutno zdůraznit, že ke každé kontrole muselo být přistupováno individuálně a pečlivě zvažovat, jak lze uplatnit požadavky požární ochrany v objektech poplatných svým stavebním provedením době svého vzniku.

5.7.1 Výsledky kontrol

Kontroly probíhaly po celý rok na území všech 14 krajů. Celkem bylo provedeno 203 kontrol, z nichž bylo shledáno 60 bez závad. Zjištěno bylo celkem 560 závad. Podrobnější výsledky tematických kontrol jsou uvedeny v příloze 1. g).

Mezi nejčastěji se vyskytující patřily závady:

- v dokladech o provozuschopnosti instalovaných PBZ (celkem 59 závad),
- v dokumentaci o začlenění do kategorie činností podle míry požárního nebezpečí (počet závad neuveden),
- ve stanovení zabezpečení organizace požární ochrany (počet závad neuveden),
- ve značení únikových východů, směru úniku a ve značení pracovišť (počet závad neuveden),
- ve vybavení a provozuschopnosti přenosných hasicích přístrojů (počet závad neuveden).

5.8 Výsledky analýzy

K výsledkům analýzy je nutno zdůraznit, že při kontrolách dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně různých provozovaných činností se také mění jistá hierarchie vyskytujících se nedostatků ať už v dokumentaci požární ochrany nebo v konkrétním provozu. Dále dle začlenění podle míry nebezpečí provozované činnosti se odvíjí další dodržování povinností na úseku požární ochrany. V případě činností se zvýšeným nebo s vysokým požárním nebezpečím a hlavně v závislosti na **charakteru** provozované činnosti se navíc také odvíjí druhy a obsah dokumentace požární ochrany, lhůty preventivních požárních prohlídek apod.

Při zjištění jakéhokoli počtu závad v druhu dokumentace požární ochrany, je ve výsledku vyhodnocen vždy jako **jeden** nedostatek zjištěný při kontrole konkrétního druhu dokumentace požární ochrany. Konkrétněji při nalezené závadě a tedy při nedodržování stanovených předpisů o požární ochraně např. opomenutí charakteristiky nebo více charakteristik v dokumentaci o začlenění dle míry požárního nebezpečí nebo chyba či více chyb v obsahu požárního řádu apod., je vyhodnocena jako jeden nedostatek v celém, v tomto případě, druhu dokumentace požární ochrany.

Celkem mezi nejčastěji se vyskytující patřily závady:

- v dokumentaci o začlenění do kategorie činností podle míry požárního nebezpečí,
- ve značení únikových východů, směru úniku, ve značení pracovišť a v označení a přístupnosti hlavních vypínačů, elektroinstalace a uzávěrů vody a plynu,
- ve vybavení, provozuschopnosti a umístění přenosných hasicích přístrojů,
- v dokladech prokazujících dodržování stanovených podmínek a návodů vztahujících se k požární bezpečnosti prokazovaných činností a v dokladech prokazujících provádění kontrol, oprav a údržby elektroinstalací a plynových zařízení,
- v nezpracování nebo v chybném zpracování požárních poplachových směrnic,
- v nezpracování nebo v chybném zpracování dokumentace zdolávání požáru,
- v dokladech o provozuschopnosti instalovaných PBZ včetně hydrantů,
- ve stanovení organizace zabezpečení požární ochrany,
- ve zpracování požárních řádů,
- v požárních evakuačních plánech.

6 Podklady k ověřování znalostí v oblasti kontrolní činnosti státního požárního dozoru

Úvodem kapitoly bych se rád v krátkosti věnoval vyhlášce 23/2008 Sb. o technických podmínkách požární ochrany (dále jen „vyhláška o technických podmínkách PO“), která je úzce spjata s problematikou kontrolní činnosti státního požárního dozoru. Účelem vyhlášky je celkové zlepšení úrovně ochrany osob před požáry. Stanovuje jednotné technické podmínky požární ochrany pro navrhování, výstavbu a užívání staveb a je plně v souladu s požadavky požární bezpečnosti. Velice diskutovanou novinkou je kromě vybavení přenosnými hasicími přístroji a zařízením autonomní detekce a signalizace také § 30 (Užívání stavby), kdy podmínky zde uvedené nabýly účinnosti k 1. lednu 2009 a plnit je jsou povinny nejen nové, ale i stávající stavby. Konkrétně pak příloha č. 6 vyhlášky, která mimo jiné stanovuje podmínky požární ochrany v prostorách chráněných únikových cest. Kdy do jisté míry vychází, z praktických poznatků a zkušeností, vstřícně problematice umístění hořlavých předmětů v chráněných únikových cestách a přesně udává povolené množství a umístění hořlavých předmětů, tak aby i nadále byla zajištěna požární bezpečnost. Vyhláška o technických podmínkách PO není náhradou žádných dosavadních předpisů zabývajících se problematikou požární ochrany, určuje jen povinné minimum požární bezpečnosti [31, 32, 33].

Následující řádky jsou věnovány podkladům pro získávání a ověřování znalostí v oblasti kontrolní činnosti státního požárního dozoru. Na základě zpracovaných podkladů by měli mít možnost ať už studenti či nastupující zaměstnanci státního požárního dozoru se seznámit s problematikou kontrolní činnosti i jinou formou než například testem. Pro přehlednost jsou v Příloze 3 uvedeny vybrané otázky z testu k ověřování odborné způsobilosti fyzických osob v oblasti prevence - kontrolní činnosti, podle § 11 zákona o požární ochraně.

Z analýzy provedené v předešlé kapitole 5.8 vyplývá, že nejčastěji se vyskytující nedostatky se nacházely v dokumentaci o začlenění činností do kategorie podle míry požárního nebezpečí. Mezi další velice časté nedostatky patřily závady týkající se značení únikových cest, přístupnosti a značení hlavních vypínačů, vybavení, provozuschopnosti a umístění přenosných hasicích přístrojů, PBZ apod.

Dokumentace o začlenění do kategorie činností podle míry požárního nebezpečí tvoří spolu se způsobem určení podmínek požární bezpečnosti a posuzování požárního nebezpečí klíčovou část, od které se odvíjí další vedení druhů dokumentace požární ochrany a stejně tak další povinnosti v úseku požární ochrany. Z toho důvodu je podstatná většina podkladů pro získávání a ověřování znalostí v oblasti kontrolní činnosti zaměřená právě na téma začlenění činností do kategorie podle míry požárního nebezpečí.

V návaznosti na ostatní nedostatky vyplývající z výsledků analýzy se tato kapitola také dále zabývá příklady nedostatků, prezentovanými fotografiemi, vyskytujícími se v běžné praxi u různých provozovaných činností.

6.1 *Ukázky členění provozovaných činností podle míry požárního nebezpečí* [4, 5, 30]

Následující ukázky členění provozovaných činností podle míry požárního nebezpečí, jejich charakter a parametry jsou zvoleny tak, aby se blížily co nejvíce realitě.

- Základní škola
- Čerpací stanice pohonných hmot (dále jen „čerpací stanice phm“)
- Hotel

6.1.1 *Základní škola*

Zadání:

Objekt základní školy je tvořen hlavní budovou A, dále je pak komunikačně propojen spojovacími krčky s pavilonem B, pavilonem C a tělocvičnou. Hlavní budova A má 4 nadzemní podlaží (dále jen „NP“), je nepodsklepená s nevyužitým půdním prostorem. Pavilony mají 2 NP a jsou rovněž nepodsklepené. Komplex školy není dělen do požárních úseků. Základní školu navštěvuje 460 studentů. Šatny školy jsou situovány v 1 NP, do jednoho prostoru děleného kovovou konstrukcí s pletivem na jednotlivé oddělení. V prostorech jídelny se nachází 134 míst k sezení. V prostoru tělocvičny se nachází hlediště o 98 místech k sezení.

Ve škole se provádějí činnosti jako výuka žáků ve třídách a odborných učebnách, provoz jídelny, tělocvičny, dále pak administrativní činnost v kancelářích a v kabinetech pedagogů. V hlavní budově A se nachází knihovna a školní archiv. V učebně chemie se nenachází nebezpečné látky ani hořlavé či hoření podporující plyny v množství převyšujícím limitní hodnoty uvedené v § 4 zákona o požární ochraně. V následující tabulce 6.1 jsou uvedeny a popsány vybrané prostory.

Řešení:

Tabulka 6.1: Vybrané prostory základní školy

Prostory	Velikost [m ²]	Max. počet osob v běžném provozu	Shromažďovací prostor	pn 120 kg/m ² a vyšší
Jídelna	208.5	134+50	NE	NE
Kuchyň	95	10		
Tělocvična	640	35	NE	
Třídy	66.25	31	NE	
Učebna chemie	88.50	31		
Učebna hudební výchovy	60.75	32 + 98		
Šatny	240	180	ANO	
Knihovna	124	35	NE	ANO, 120 kg/ m ²
Sborovna	86.25	23		NE
Školní archiv	96.3	6		ANO, 120 kg/ m ²

Začlenění provozovaných činností podle požárního nebezpečí:

1. Do kategorie se zvýšeným požárním nebezpečím dle § 4 odst. 2, písm. h), j) zákona o požární ochraně – činnosti v hlavní budově A objektu základní školy.
  - Šatny základní školy - Při kapacitě základní školy 460 studentů je organizačně těžce zajištělné, aby, ať už za běžného provozu nebo při cvičném požárním poplachu, nenastala jediná situace, kdy v tomto prostoru počet osob nepřevyšší hodnotu 200 s půdorysnou plochou připadající na jednu osobu menší jak 4 m² (§ 3 písm. b) vyhlášky 502/2006 Sb. o obecných technických požadavcích na výstavbu).
  - V hlavní budově A objektu základní školy jsou složité podmínky pro zásah (§ 18 písm. e) vyhlášky o požární prevenci).
2. Do kategorie se zvýšeným požárním nebezpečím dle § 4 odst. 2, písm. e), h), j) zákona o požární ochraně - činnosti v prostorech knihovny a školního archivu

- Knihovna a školní archiv, $p_n = 120 \text{ kg/m}^2$ (položky 2.5 a 3.5 přílohy č. 2 vyhlášky o požární prevenci).

3. Ostatní provozované činnosti jsou bez zvýšeného požárního nebezpečí.

Obr. 6.1: Fotografie ze dne otevřených dveří gymnázia v Dobříši [28].

6.1.2 Čerpací stanice phm

Zadání:

Jedná se o výdej a skladování phm, konkrétně motorové nafty, bezolovnatého benzínu 91 Normal a bezolovnatého benzínu Natural 95, dále se zde provozují činnosti mycí linky, bufetu, prodeje a skladování propanbutanových lahví, prodeje smíšeného zboží, prodeje motorových olejů včetně skladování těchto motorových olejů v příručním skladu.

Čerpací stanice phm se může pomyslně rozdělit na čtyři části:

- skladování phm (benzinů a motorové nafty),
- výdej phm,
- skladování a výdej propanbutanových lahví,
- kiosek.

Skladování phm je řešeno ve třech podzemních dvouplášťových nádržích pohonných hmot o objemu 60 m^3 a jedna nádrž o objemu 10 m^3 na úkapy. V nádržích se nachází

motorová nafta (hořlavá kapalina III. třídy nebezpečnosti), bezolovnatý benzín 91 Normal a bezolovnatý benzín Natural 95 (hořlavá kapalina I. třídy nebezpečnosti). Roční produkce motorové nafty je max. 240 tun, bezolovnatého benzínu 91 Normal je max. 200 tun a bezolovnatého benzínu Natural 95 max. 180 tun.

Výdej phm je zajištěn šesti výdejními stojany pro osobní automobily ve dvou jízdnicích pružích a třemi výdejními stojany pro soupravy nákladních automobilů. Výdejní stojany jsou zastřešeny.

Skladování a výdej propanbutanových lahví je situováno na volném prostranství v prodejní kleci s odstupem 16 m od výdeje phm, Zde se skladují propanbutanové láhve typu 33 kg, 10 kg a 2 kg. Celková hmotnost všech vyskytujících se lahví je max. 177 kg.

Kiosek tvoří budova, prostor prodeje motorových olejů a smíšeného zboží (potravin, novin, časopisů a tabákových výrobků), příruční sklad motorových olejů, bufet a mycí linka pro osobní automobily, která je samoobslužná s ručním vysokotlakovým umýváním.

Řešení:

Tabulka 6.2: Vybrané prostory čerpací stanice phm.

Prostory	Velikost [m ²]	Max. počet osob v běžném provozu	pn 120 kg/m ² a vyšší	Nebezpečné látky
Výdej phm	198.75	50	NE	vyskytují se
Skladování benzinů	180	3	ANO, 150 kg/m ²	
Skladování nafty	90	3	ANO, 120 kg/m ²	
Mycí linka	48.5	5	NE	nevyskytují se
Bufet	88.50	30		
Prodejna motorových olejů	60.75	30	ANO, 120 kg/m ²	vyskytují se
Příruční sklad motorových olejů	124	2	ANO, 180 kg/m ²	
skladování propanbutanových lahví	10	4	NE	

Začlenění provozovaných činností podle požárního nebezpečí:

1. Do kategorie se zvýšeným požárním nebezpečím dle § 4 odst. 2, písm. c) zákona o požární ochraně – prostory výdeje phm.
2. Do kategorie se zvýšeným požárním nebezpečím dle § 4 odst. 2, písm. a) zákona o požární ochraně – skladování benzinů.
  - Skladování benzinů, $p_n = 150 \text{ kg/m}^2$ (položka 10.5 přílohy č. 2 vyhlášky o požární prevenci).
3. Do kategorie se zvýšeným požárním nebezpečím dle § 4 odst. 2, písm. e) zákona o požární ochraně – skladování nafty.
  - Skladování nafty, $p_n = 120 \text{ kg/m}^2$ (položka 15.6 b) 4. přílohy č. 2 vyhlášky o požární prevenci).
4. Do kategorie se zvýšeným požárním nebezpečím dle § 4 odst. 2, písm. e) zákona o požární ochraně – příruční sklad motorových olejů.
  - Příruční sklad motorových olejů, $p_n = 180 \text{ kg/m}^2$ (položka 6.4.2 přílohy č. 2 vyhlášky o požární prevenci).
5. Do kategorie se zvýšeným požárním nebezpečím dle § 4 odst. 2, písm. b), e), j) zákona o požární ochraně – skladování propan-butanových lahví.
  - Skladování propan-butanových lahví, $p_n = 180 \text{ kg/m}^2$ (položka 10.6 přílohy č. 2 vyhlášky o požární prevenci)
6. Ostatní provozované činnosti jsou bez zvýšeného požárního nebezpečí.

6.1.3 Hotel

Zadání:

Jedná se o stavbu o jednom podzemním podlaží (dále jen „PP“) a pěti nadzemních podlažích s nevyužitým půdním prostorem. Objekt je dělen do požárních úseků. Hotel poskytuje ubytování v šestnácti lůžkových pokojích pro dvě osoby s možností přistýlky

s celkovou kapacitou 48 osob. Pokoje druhého NP jsou určeny pro vozíčkáře a jiné tělesně postižené osoby. Výška hotelu je 16 m

Budova je vybavena požárně bezpečnostními zařízeními, konkrétně elektrickou požární signalizací, požárními klapkami a zařízením pro odvod tepla a kouře. Dále pak chráněnou únikovou cestou typu B.

Řešení:

Tabulka 6.3: Vybrané prostory hotelu.

Prostory	Velikost [m ²]	poloha prostoru	Max. počet osob v běžném provozu	pn 15 kg/m ² a vyšší v PP	pn 120 kg/m ² a vyšší	Shromažďovací prostor
Kosmetický salón	50	1. PP	8	ANO, 30kg/m ²	NE	NE
Strojovna vzduchotechniky	30	1. PP	2	ANO, 15kg/m ²		
Fitness	110	1. PP	15	NE		
Šatny fitness	16.25	1. PP	15	ANO, 40kg/m ²		
Společenský sál	200	1. NP	60	NE		
Restaurace	120	1. NP	30			
Sauna	25.75	1. NP	8			
Recepce	100	1. NP	20			
Hotelový pokoj	64	2. - 5. NP	5			

Začlenění provozovaných činností podle požárního nebezpečí:

- Do kategorie se zvýšeným požárním nebezpečím dle § 4 odst. 2, písm. h) zákona o požární ochraně – činnosti v objektu hotelu.
  - Hotel je stavbou pro ubytování a navíc je na základě kolaudačního řízení určen pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace.

2. Do kategorie se zvýšeným požárním nebezpečím dle § 4 odst. 2, písm. i), h) zákona o požární ochraně – kosmetický salón.
- Kosmetický salón se nachází v 1. PP, dle přílohy č. 2 vyhlášky o požární prevenci je určený pro služby, $pn = 30 \text{ kg/m}^2$ (položka 9.5.3 přílohy č. 2 vyhlášky o požární prevenci) a zároveň se zde v běžném provozu vyskytuje až 8 osob.

6.2 Příklady nedostatků vyskytujících se u provozovaných činností [4, 5]

Následující řádky jsou věnovány vybraným nedostatkům, se kterými se můžeme při běžné kontrolní činnosti u různých provozovaných činností setkat. K nim jistě patří nedostatky týkající se hlavních vypínačů elektrického proudu. Tyto vypínače by měly být označeny a trvale volně přístupné, na obr. 6. 2 si můžeme všimnout porušení § 5 odst. 1, písm. b) zákona o požární ochraně.

Obr. 6. 2: Nepřístupný hlavní vypínač elektrického proudu na pracovišti [10].

Při provozování činností, kde se vyskytují nebezpečné látky, je nutno dbát např. na jejich uložení a dodržování technických podmínek a návodů. Obr. 6. 3. představuje porušení § 5 odst. 1, písm. c) zákona o požární ochraně.

Obr. 6. 3: Nesprávné uložení hořlavých kapalin [10].

Na obrázku 6. 4. můžeme vidět porušení § 5 odst. 1, písm. d) zákona o požární ochraně a § 11 odst. 3, písm. a) vyhlášky o požární prevenci. Jedná se o zneužití značky informující o únikovém východu. Jinou problematiku týkající se značení směrů únikových cest tvoří např. velká nákupní centra, kdy únikové východy jsou sice značeny, ale v jejich orientaci brání často spousta rozmanitých reklam zavěšených po stěnách nebo nad hlavami zákazníků.

Obr. 6. 4: Zneužití značky informující o směru úniku osob z objektu (otočení proti směru úniku a znehodnocení nápisem sklad oděvů) [10].

K dalším nedostatkům při kontrolní činnosti obvykle patří nedodržování § 5 odst. 1, písm. a) zákona o požární ochraně v návaznosti na § 3 vyhlášky o požární prevenci, které se týkají hasicích přístrojů. Na obr. 6. 5 jsou vidět hasicí přístroje situované do jednoho, nutno podotknout, neoznačeného a uzamčeného prostoru. Je to bohužel jeden ze způsobů, kterým se v praxi často snaží předcházet krádežím právě hasicích přístrojů.

Obr. 6. 5: Nerozmístěné hasicí přístroje, foto D. Petrželka 2008.

Následující obr. 6. 6 představuje prostor skladu, konkrétněji pak držák, kde hasicí přístroj schází.

Obr. 6. 6: Chybějící hasicí přístroj, foto D. Petrželka 2009.

Posledním z nedostatků, popsaných touto kapitolou je umístění požárních poplachových směrnic, které se stejně jako např. požární řády nebo požární evakuační plány zveřejňují na viditelných a trvale, pro všechny osoby vyskytující se při provozovaných činnostech, přístupných místech. Obr. 6. 7 představuje nevhodné umístění těchto požárních poplachových směrnic.

Obr. 6. 7: Nevhodně umístěné požární poplachové směrnice, foto D. Petrželka 2009.

Více příkladů porušování stanovených předpisu o požární ochraně při provozování činností v konkrétních běžných provozech jsou uvedeny v přílohách 2. a) až 2. h).

7 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo na základě analýzy nejčastěji zjišťovaných nedostatků v dokumentaci požární ochrany a v konkrétních běžných provozech zpracovat podklady, které budou reagovat na tyto nedostatky a umožní nácvik, případně ověření teoretických znalostí před vlastní praxí.

Analýza nejčastěji se vyskytujících nedostatků v dokumentaci požární ochrany a v konkrétních běžných provozech byla zpracována na základě výsledků kontrolních akcí zveřejněných odbornými časopisy požární ochrany, integrovaného záchranného systému a ochrany obyvatelstva. Celkem se jednalo o 7 kontrolních akcí zaměřených na 6 druhů provozovaných činností. Jednalo se o požární kontroly provozovaných činností, se kterými se v praxi můžeme setkat běžně jako např. kontroly čerpacích stanic pohonných hmot, ale také o činnosti, které tolik časté, alespoň prozatím, nejsou např. kontroly podzemních zakladačových garáží.

Z výsledků analýzy lze jednoznačně konstatovat, že nejčastěji se vyskytující nedostatek je v začlenění provozovaných činností podle míry požárního nebezpečí. Také z toho důvodu byla následně, při zpracování podkladů, této problematice věnována největší pozornost. Součástí podkladů k získávání a ověřování znalostí v oblasti kontrolní činnosti státního požárního dozoru jsou 3 příklady začlenění podle míry požárního nebezpečí zvolené na základě analyzovaných činností a běžně se vyskytujících činností provozovaných v praxi. Další část podkladů tvoří příklady nedostatků u provozovaných činností, znázorněných na fotografiích, volených taktéž na základě výše zmíněné analýzy.

Úplným závěrem bych poznamenal, že problematika kontrolní činnosti státního požárního dozoru je velice obsáhlá. Některé nedostatky se při kontrolní činnosti různých provozovaných činností vyskytují méně, jiné naopak více. Je samozřejmé, že při požárních kontrolách čerpacích stanic pohonných hmot a jimi provozovaných činností se budou opakovaně vyskytovat jiné nedostatky, než při kontrolách provozovaných činností např. základních škol. Proto je v praxi při kontrolní činnosti státního požárního dozoru důležité přistupovat ke každé provozované činnosti individuálně.

Ke zpracovaným podkladům by bylo v budoucnu vhodné navrhnout software, který by umožnil studentům a stejně tak nastupujícím zaměstnancům kontrolní činnosti, nácvik nebo

ověření znalostí v řešené problematice. Tento software by mohl poskytnout daleko více příkladů zabývajících se začleněním provozovaných činností podle míry požárního nebezpečí a také více názorných příkladů nedostatků při provozovaných činnostech v podobě fotografií z běžné praxe. Software by byl velice efektivním řešením zejména proto, že jeho databáze by se v duchu s dobou mohla pravidelně doplňovat či obměňovat, proto by byl stále aktuální a užitečnou pomůckou při nácviku, popř. ověřování znalostí v oblasti kontrolní činnosti státního požárního dozoru.

8 Seznam použité literatury

- [1] *Státní požární dozor*, [online]. Dostupné na URL:
<<http://www.hasici.az4u.info/redakce/index.php?clanek=2613&xsekce=2613&xuser&lanG=cs&slozka=2534>> [cit. 2008-9-10].
- [2] *Výkon státního požárního dozoru*, [online]. Dostupné na URL:
<<http://www.hzscr.cz/clanek/statni-pozarni-dozor-vykon-statniho-pozarniho-dozoru.aspx>> [cit. 2008-9-10].
- [3] *Stavební prevence*, [online]. Dostupné na URL:
<[http://www.hzscb.cz/index.php?&kat\[\]=3&id_kat=182&id_h=6&id_m=0](http://www.hzscb.cz/index.php?&kat[]=3&id_kat=182&id_h=6&id_m=0)>
[cit. 2008-9-10].
- [4] *Zákon č.133/1985 Sb., o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů.*
- [5] *Vyhláška Ministerstva vnitra č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci).*
- [6] *Oddělení stavební prevence*, [online]. Dostupné na URL:
<<http://www.hzsmk.cz/prevence/stavprev.php>> [cit. 2008-9-10].
- [7] *Zjišťování příčin požáru*, [online]. Dostupné na URL:
<<http://www.hasici.az4u.info/redakce/index.php?clanek=2638&xuser=&lanG=cs&slozka=2534&xsekce=2613>> [cit. 2008-9-20].
- [8] *Zjišťování příčin požáru*, [online]. Dostupné na URL:
< [http://www.hzscb.cz/index.php?&kat\[\]=4&id_kat=197&id_h=6&id_m=0](http://www.hzscb.cz/index.php?&kat[]=4&id_kat=197&id_h=6&id_m=0)>
[cit. 2008-9-20].
- [9] *Oddělení kontrolní činnosti*, [online]. Dostupné na URL:
<<http://www.hzsmk.cz/prevence/okc.php>> [cit. 2008-9-20].
- [10] *Oddělení kontrolní činnosti*, [online]. Dostupné na URL:
< [http://www.hzscb.cz/index.php?&kat\[\]=2&id_kat=173&id_h=6&id_m=0](http://www.hzscb.cz/index.php?&kat[]=2&id_kat=173&id_h=6&id_m=0)>
[cit. 2008-9-20].
- [11] *Požární prevence*, [online]. Dostupné na URL:
<http://www.hzscb.cz/index.php?id_h=6&id_m=0> [cit. 2008-9-20].
- [12] Vonásek V., Lukeš P. a kolektiv, *Statistická ročenka 2007*, vydal: MV-generální ředitelství HZS ČR jako přílohu časopisu 112 číslo 3/2008, rok vydání: 2008, [online], Dostupné na URL:<<http://www.hzscr.cz/clanek/statisticke-rocenky.aspx>> [cit. 2008-9-30].

- [13] plk. Dr. Vykoukal J., kpt. PhDr. Kopáček P., *Největší počet mimořádných událostí v historii*, vydal: 112 odborný časopis požární ochrany, IZS a ochrany obyvatelstva, číslo 2/2008. [online], Dostupné na URL:
<http://web.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/112/2008/unor/strana_02.html>
[cit. 2008-9-30].
- [14] *Nariženi vlády č.172/2001 Sb., k provedeni zákona o požární ochraně*
- [15] plk. Ing. Jenerálová B., mjr. Ing. Skalská K., statistické údaje pplk. Ing. Vonásek V. a por. Bc. Lukeš P., MV-generální ředitelství HZS ČR, *Požární ochrana ve školách a školských zařízeních 2*, vydal: 112 odborný časopis požární ochrany, IZS a ochrany obyvatelstva, číslo 3/2005. [online], Dostupné na URL:
<<http://web.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/112/2005/brezen/jenskal.html>>
[cit. 2008-9-30].
- [16] kpt. Ing. Ráž Z., MV-generální ředitelství HZS ČR, *Kontroly čerpacích stanic pohonných hmot*, vydal: 112 odborný časopis požární ochrany, IZS a ochrany obyvatelstva, číslo 4/2007. [online], Dostupné na URL:
<<http://web.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/112/2007/duben/raz.html>> [cit. 2008-11-05].
- [17] kpt. Ing. Ráž Z., MV-generální ředitelství HZS ČR, *Kontroly podzemních zakladačových garáží*, vydal: 112 odborný časopis požární ochrany, IZS a ochrany obyvatelstva, číslo 1/2007. [online], Dostupné na URL:
<<http://web.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/112/2007/leden/raz.html>> [cit. 2008-11-05].
- [18] kpt. Ing. Ráž Z., MV-generální ředitelství HZS ČR, *Tematické kontroly činností prováděných ve školách a školských zařízeních*, vydal: 112 odborný časopis požární ochrany, IZS a ochrany obyvatelstva, číslo 4/2006. [online], Dostupné na URL:
<<http://web.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/112/2006/duben/raz.html>> [cit. 2008-11-05].
- [19] kpt. Ing. Ráž Z., MV-generální ředitelství HZS ČR, *Tematické kontroly u provozovatelů činností v objektech pro ubytování*, vydal: 112 odborný časopis požární ochrany, IZS a ochrany obyvatelstva, číslo 4/2005. [online], Dostupné na URL:
<<http://web.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/112/2005/duben/raz.html>> [cit. 2008-11-05].
- [20] kpt. Ing. Ráž Z., por. PhDr. Kopáček P., MV-generální ředitelství HZS ČR, *Kontroly odhalily závažné nedostatky*, vydal: 112 odborný časopis požární ochrany, IZS a ochrany obyvatelstva, číslo 9/2006. [online], Dostupné na URL:
<http://web.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/112/2006/zari/raz_kopacek.html>
[cit. 2008-11-07].

- [21] kpt. Ing. Machander V., MV-generální ředitelství HZS ČR, *Tematické kontroly liniových staveb a energetických zdrojů*, vydal: 112 odborný časopis požární ochrany, IZS a ochrany obyvatelstva, číslo 1/2008. [online], Dostupné na URL: http://web.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/112/2008/leden/strana_06.html [cit. 2008-11-08].
- [22] kpt. Ing. Ráž Z., MV-generální ředitelství HZS ČR, *Tematické kontroly národních kulturních památek*, vydal: 112 odborný časopis požární ochrany, IZS a ochrany obyvatelstva, číslo 1/2008. [online], Dostupné na URL: <http://web.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/112/2008/brezen/index.html> [cit. 2008-11-08].
- [23] *Oddělení kontrolní činnosti a zjišťování příčin požáru*, [online], Dostupné na URL: <http://www.hasici-vysocina.cz/index.php?menu=91> [cit. 2009-02-16].
- [24] *Historie hasičstva v našem státě, okrese a městě Týniště nad Orlicí*, [online], Dostupné na URL: <http://www.tyniste.cz/historie-sboru> [cit. 2009-02-16].
- [25] *Počátky hasičství*. [online], Dostupné na URL: <http://www.hasicsketradice.cz/stripkyHistorie.php> [cit. 2009-01-15].
- [26] *Historie požární ochrany nejen v našem městě*, [online], Dostupné na URL: <http://hasici.jilemnice.cz/historie1.htm> [cit. 2009-01-15].
- [27] *Historie profesionální požární ochrany v našich zemích*, [online]. Dostupné na URL: <http://www.hzscr.cz/clanek/historie-historie-profesionalni-pozarni-ochrany-v-ceskych-zemich.aspx> [cit. 2009-01-15].
- [28] *Gymnázium Karla Čapka, Dobříš*, [online]. Dostupné na URL: <http://www.gymkc.cz/galerie/-Denotev%C5%99en%C3%BDchdve%C5%99%C3%AD-071205dod.html> [cit. 2009-02-20].
- [29] *Vyhláška Ministerstva vnitra č. 502/2006 Sb.*, kterou se mění vyhláška Ministerstva pro místní rozvoj č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu [cit. 2009-02-20].
- [30] *ČSN 73 0802 Požární bezpečnost staveb - Nevýrobní objekty*.
- [31] *Vyhláška Ministerstva vnitra č. 23/2008 Sb.*, o technických podmínkách požární ochrany staveb.

- [32] *Otázky a odpovědi k vyhlášce č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb*, [online]. Dostupné na URL:
<<http://www.hzscr.cz/clanek/otazky-a-odpovedi-k-vyhlasce-c-23-2008-sb-o-technickych-podminkach-pozarni-ochrany-staveb-757704.aspx#%C2%A7%2030%20technicke%20zarizeni>> [cit. 2009-03-04].
- [33] kpt. Phdr. Kopáček P., tiskový mluvčí MV-generální ředitelství HZS ČR *Od nového roku začnou platit dílčí ustanovení vyhlášky č. 23/2008 Sb., pro všechny stavby*, [online]. Dostupné na URL:
<<http://www.hzscr.cz/clanek/otazky-a-odpovedi-k-vyhlasce-c-23-2008-sb-o-technickych-podminkach-pozarni-ochrany-staveb-757704.aspx#%C2%A7%2030%20technicke%20zarizeni>> [cit. 2009-03-04].

Seznam grafů

Graf 3.1: Počet kontrolních akcí provedených orgány státního požárního dozoru [12].

Graf 3.2: Počty cíleně zaměřených tematických kontrol provedených orgány státního požárního dozoru [12].

Graf 3.3: Počet mimořádných kontrolních akcí provedených orgány státního požárního dozoru v návaznosti na aktuální situaci a potřebu [12].

Seznam obrázků

Obr. 2.1: Pohled do historie hasičství [24].

Obr. 3.1: Fotografie vzduchotechnické požární klapky [3].

Obr. 3.2: Fotografie clonové hubice vodní clony [3].

Obr. 3.3: Fotografie místa vzniku požáru [23].

Obr. 6.1: Fotografie dne otevřených dveří gymnázia v Dobříši [28].

Obr. 6. 3: Nesprávné uložení hořlavých kapalin [10].

Obr. 6. 2: Nepřístupný hlavní vypínač elektrického proudu na pracovišti [10].

Obr. 6. 5: Nerozmístěné hasicí přístroje, foto D. Petrželka 2008.

Obr. 6. 4: Zneužití značky informující o směru úniku osob z objektu (otočení proti směru úniku a znehodnocení nápisem sklad oděvů) [10].

Obr. 6. 5: Nerozmístěné hasicí přístroje, foto D. Petrželka 2008.

Obr. 6. 6: Chybějící hasicí přístroj, foto D. Petrželka 2009.

Obr. 6. 7: Nevhodně umístěné, respektive zaskládané požární poplachové směrnice, foto D. Petrželka 2009.

Seznam tabulek

Tabulka 3.1: Přehled plnění požární prevence HZS ČR v letech 2003-2007 [12].

Tabulka 6.1: Vybrané prostory základní školy.

Tabulka 6.2: Vybrané prostory čerpací stanice phm.

Tabulka 6.3: Vybrané prostory hotelu.

Seznam použitých zkratk

PBZ – požárně bezpečnostní zařízení

HZS – hasičský záchranný sbor

DPO – dokumentace požární ochrany

zákon o požární ochraně – zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů

vyhláška o požární prevenci - vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci)

vyhláška o technických podmínkách PO - vyhláška 23/2008 Sb. o technických podmínkách požární ochrany

HZS hl. m. Prahy – Hasičský záchranný sbor hlavního města Prahy

phm – pohonné hmoty

NP – nadzemní podlaží

PP – podzemní podlaží

9 Přílohy

Příloha 1. a): Výsledky tematických kontrol čerpacích stanic pohonných hmot.

Příloha 1. b): Výsledky tematických kontrol podzemních zakladačových garáží.

Příloha 1. c): Výsledky tematických kontrol škol a školských zařízení.

Příloha 1. d): Výsledky tematických kontrol objektů pro ubytování v roce 2004.

Příloha 1. e): Výsledky tematických kontrol objektů pro ubytování v roce 2006.

Příloha 1. f): Výsledky tematických kontrol liniových staveb a energetických zdrojů.

Příloha 1. g): Výsledky tematických kontrol národních kulturních památek.

Příloha 2. a): Nevyhovující stav elektroinstalace na pracovišti s výskytem hořlavých prachů.

Příloha 2. b): Nepřístupný nástěnný hydrantový systém.

Příloha 2. c): Přenosný hasicí přístroj v těžkém provozu, kde se vyskytují páry hořlavých kapalin z lepidel a vysoká prašnost.

Příloha 2. d): Zatarasený přístup do prostoru akumulátorovny a využívání prostor hlavní rozvodny v rozporu s projektovou dokumentací.

Příloha 2. e): Zneužití značky informující o směru úniku osob z objektu (otočení proti směru úniku a znehodnocení nápisem sklad oděvů).

Příloha 2. f): Zneužití držáků přenosných hasicích přístrojů.

Příloha 2. g): Hlavní rozvodna v rozporu s projektovou dokumentací.

Příloha 2. h): Hlavní rozvodna v rozporu s projektovou dokumentací.

Příloha 3: Přehled otázek k písemné části zkoušek k ověřování odborné způsobilosti fyzických osob v oboru prevence – kontrolní činnosti.